

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND

PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2016

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1-2
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU.....	3
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU.....	4
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA DOPRINOSIOCA.....	5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	6
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	7-30

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva (KPŠF-PS), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju Dana 31 Decembra 2016, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama u neto imovinu i izveštaj onovcanim tokovima e za godinu završenu u taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva na dan 31 decembar 2016, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Revizija se obavila u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije (MSR). Naše odgovornosti svih ovih standarda su više objašnjene u odeljku kopnene odgovornosti izveštaja revizora o reviziji finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni od KPŠF-PS u skladu sa etičkim zahtevima, koji su od značaja za naše revizije finansijskih izveštaja na Kosovu, i mi smo završili druge finansijske obaveze, sve u skladu sa ovim zahtevima. Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, za takve unutrašnje kontrole menadžment određuje da je neophodno da se omogući priprema finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

U toku sastavljanja finansijskih izveštaja, menadžment je odgovoran za procenu sposobnosti za obavljanje poslova za kontinuitet poslovanja društva, otkrivajući, po potrebi, pitanja koja se odnose na kontinuitet poslovanja i koristi princip kontinuiteta poslovanja, osim kada rukovodstvo namerava da likuiduje fond ili operaciju, ili da nema drugih opcija.

Menadžment je odgovoran za nadgledanje upravljanja procesa finansijskog izveštavanja fond.

Odgovornosti revizora u reviziji finansijskih izveštaja

Naš cilj je da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo kao posledica prevare i greške tokom izdavanja revizorskog izveštaja koji sadrži naše mišljenje. Razumno uverenje je visok nivo bezbednosti, ali to nije garancija da je sprovođenje revizije u skladu sa ISA, moglo bi uvek pronaći materijalne greske, koje mogu da postoje u Financiske Izvestaje. Anomalije mogu nastati od prevare ili greške koje se smatraju materijalske, pojedinačne ili u kombinaciji, može uticati na ekonomske odluke.

Kao deo revizije u skladu sa MSR, mi smo praktikovali profesionalno sudjenje i neprekidni profesionalni skepticizem tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i cenimo rizik od materijalnih značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, kao posledica prevare ili kao posledica grešaka, dizajniramo i obavljamo revizorske procedure, koje smatramo dovoljne i odgovarajuće za osnovno pružanje i izražavanje našeg mišljenja. Rizik od ne-otkrivanja materijalnih gresaka što toci od prevare je veća od one koja tece greškom, jer prevara može uključivati sve tajne sporazume, falsifikate, namerano iskrivljavanje činjenica ili kršenja internih kontrola.
- Uzmimao jedno misljenje od untrasnje kontrole što je od ključnog značaja za reviziju na takav način da se dizajnira revizorske procedure koji su odgovarajući za datim okolnostima, a ne za izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola fond.
- Ceniti kompatibilnost sve odgovarajuće i računovodstvenih politika i procena računovodstvenih opravdanja, i otkrivanja sva obelodanjivanja od strane uprave.
- Na osnovu prikupljenih dokaza, odlučuje o prolagodljivosti principa neprekidnosti poslovanja, kao i da li materijalna nesigurnost postoji u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu postaviti sumnju na mogućnost neprekidnosti poslovanja. Ako možemo zaključiti da postoji materijalna neizvesnost, mi imamo obavezu da naglasimo u našem izveštaju u vezi sa ovom pronalasku u finansijskim izveštajima, ili ako takva otkrića nisu pravi, da modifikujemo nase mišljenje. Naša otkrića su na osnovu njihovog revizorskih dokaza sve prikupljene do datuma finansijskog izveštaja. Ipak, uslovi ili događaji u budućnosti, verovatno će biti da je ta institucija vijueshmerine prekinuti posao.
- Procenite ukupne prezentacije, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li su finansijski izveštaji predstavljaju osnovne transakcije i događaje na način koji postiže fer prezentaciju.

Mi komuniciramo sa onima koji su odgovorni za upravljanje, između ostalog, planiranje u obima revizije i značajnih nalaza revizije, uključujući značajnih mana u untrasnje kontrole koje može biti identifikovane tokom revizije.

Deloitte Kosova sh.p.k.

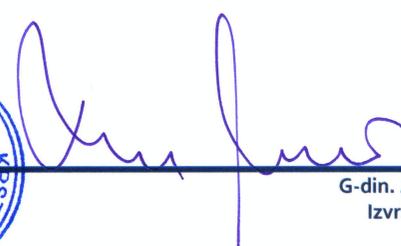
Deloitte Kosova sh.p.k
Ulica "Ali Hadri", bb
Priština, Kosovo
13. Aprila 2017

Ova verzija je prevod engleske verzije. Za neslaganja između verzija, verzija na engleskom jeziku će prevladati.

	Napomene	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Imovina			
Novac u banci	4	15,935,612	50,906,018
Dospeli doprinosi i druga potraživanja	5	9,790,897	8,758,404
Investicije na raspolaganju za prodaju	6	1,303,741,649	1,084,732,950
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	7	98,711,036	95,654,197
		1,428,179,194	1,240,051,569
Obaveze			
Obaveze prema KPŠF–O	8	375,094	277,050
Obaveze za otkupljene jedinice	9	269,595	1,666,758
Ne-doprinosi	10	22,099	16,029
Plativa kamata	4	8,195	-
		674,983	1,959,837
Neto imovina doprinosioca		1,427,504,211	1,238,091,732

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 13. aprila 2017.

 Prof. Dr. Ymer Havolli
 Predsedavajući Upravnog odbora

 G-din. Adrian Zalli
 Izvršni direktor

 G-din. Vërshim Hatipi
 Zamenik direktora - Finansije i Rizik | TI

Prateće napomene od 1 do 18 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2016	Za godinu završenu 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Prihodi			
Revalorizacija investicija na raspolaganju za prodaju - neto	11	61,977,235	26,712,800
Prihodi od kamata investicija sa fiksnim rokom dospeća	12	2,200,201	1,676,846
Ostali prihodi	13	440,000	1,165,138
		64,617,436	29,554,784
Troškovi			
Troškovi kamate gotovine u CBK-u	4	(57,152)	-
Naknade za upravljanje na teret računavača u posrednika	14	(6,323,013)	(5,819,478)
		(6,380,165)	(5,819,478)
Povećanje neto sredstava doprinosioca		58,237,271	23,735,306

Prateće napomene od 1 do 18 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Doprinosi U esnika	Zadržani Dobitak	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1 januar 2015	920,994,504	174,750,252	1,095,744,756
Doprinosi	138,293,862	-	138,293,862
Otkup jedinica zbog povla enja štednje	(15,781,882)	(3,517,561)	(19,299,443)
Otkup jedinica zbog refundacija	(377,605)	(5,144)	(382,749)
Pove anje neto sredstava doprinosioca	-	23,735,306	23,735,306
Na dan 31 decembar 2015	1,043,128,879	194,962,853	1,238,091,732
Doprinosi	152,278,668	-	152,278,668
Otkup jedinica zbog povla enja štednje	(16,014,169)	(3,194,406)	(19,208,575)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,747,575)	(147,310)	(1,894,885)
Pove anje neto sredstava doprinosioca	-	58,237,271	58,237,271
Na dan 31 decembar 2016	1,177,645,803	249,858,408	1,427,504,211

Prate e napomene od 1 do 18 ine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2016	Za godinu završenu 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Tok gotovine od operativnih aktivnosti			
Povećanje neto sredstava doprinosioca		58,237,271	23,735,306
<i>Kretanje radnog kapitala:</i>			
(Povećanje) dospelih kupona	5	(257,560)	-
Povećanje / (Smanjenje) plativih obaveza za naknade i rabate	8	97,358	(42,604)
Povećanje obaveza za troškove kamata i ne-doprinosi	10	14,265	2,341
Neto tok gotovine od operativnih aktivnosti		58,091,334	23,695,043
Tok gotovine od investicionih aktivnosti			
(Povećanje) investicija na raspolaganju za prodaju		(219,008,699)	(61,113,332)
(Povećanje) investicija sa fiksnim rokom dospeća		(3,056,839)	(40,952,719)
Neto tok gotovine od investicionih aktivnosti		(222,065,538)	(102,066,051)
Tok gotovine od finansijskih aktivnosti			
Uplaćeni doprinosi u osnivača		151,503,736	137,519,615
Povlaćene štednje		(20,528,202)	(17,786,861)
Refundacije		(1,971,736)	(393,946)
Neto tok gotovine od finansijskih aktivnosti		129,003,798	119,338,808
Povećanje / (Smanjenje) gotovine i njegovih ekvivalenata		(34,970,406)	40,967,800
Gotovina i njegovi ekvivalenti početkom godine		50,906,018	9,938,218
Gotovina i njegovi ekvivalenti na kraju godine	4	15,935,612	50,906,018

Prateće napomene od 1 do 18 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani br. 182-184, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen zakonima br. 04/L-101 i br. 05/L-116 Republike Kosova, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168 i Br. 05/L-116; kao ne-za-profit finansijska institucija, ija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivnosti i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon br. 04/L-101 obezbeđuje program penzione štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Ovi finansijski izvještaji su za Kosovski Penzijski Štedni Fond penzijska sredstva (ili "KPŠF-PS") koji se sastoje od penzijske štednje (penzijskih sredstava) doprinosilaca. Finansijski izvještaji za Kosovski Penzijski Štedni Fond Operacije (ili "KPŠF-O"), koji je entitet koji upravlja i administrira penzijskom štednjom (penzionim sredstvima) doprinosilaca, pripremaju se odvojeno od finansijskih izvještaja penzijskih sredstava.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-PS su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-PS vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška izmenjenih revalorizacijom finansijskih sredstava na raspolaganju za prodaju. Aktualni i uporedni podaci objavljeni u ovim finansijskim izveštajima su prikazani u evrima koja je valuta i funkcionisanja i prezentiranja KPŠF-PS. Gde je bilo neophodno, uporedni podaci su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa prezentacijom tekuće godine.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

i) Početno usvajanje novog standarda i revidiranja postojećih standarda na snazi u tekućem periodu

Sledeći novi standard i revidiranja postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su na snazi u tekućem periodu:

- **MSFI 14 "Regulatorna Odlaganje računovodstva"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izveštaji", MSFI 12 "Objavljivanje udela u drugim pravnim licima" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Investicija entiteta: Nanošenje konsolidacije Izuzetak (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani"** - Računovodstvo za akvizicije interesa u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja"** - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 38 "Nematerijalna imovina"** – Pojašnjenje, Prihvatljivi Metode amortizacije i amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 41 "Poljoprivreda"** - Poljoprivreda: Nosilac Biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 27 "odvojeni finansijski izveštaji"** - Kapital, Način na odvojeni finansijski izveštaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene različitih standarda "Poboljšanja MSFI (ciklus 2012-2014)"** koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmene na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.).

Usvajanje ovog novog standarda i ovih revidiranja postojećih standarda nije dovelo do materijalnih promena računovodstvenih politika KPŠF-PS-a.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene ra unovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

ii) Objavljeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda koji još nisu usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, donjenavedeni novi standardi, revidiranja i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od strane MSFI a još nisu na snazi:

- **MSFI 9 "Financijski instrumenti"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- **MSFI 15 "Prihodi od ugovora s kupcima"** i dalje revidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- **MSFI 16 "Najmovi"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- **Revidiranje MSFI 2 "Isplate na Osnovu Akcija"** - Klasifikacija i merenje isplata transakcija osnovane u akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.);
- **Revidiranje MSFI 4 "Ugovori o Osiguranju"** - Primena MSFI 9 "Finansijski instrumenti" sa MSFI 4 "Ugovori o Osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine ili kada MSFI 9 "Finansijski instrumenti" se primenjuje po prvi put);
- **Revidiranje MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izvještaji" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Prodaja ili priloga imovine između investitora i njegovih saradnika ili Joint Venture i dalje izmene (datum stupanja na snagu je na neodređeno vreme na odloženo do istraživačkog projekta metoda kapitala je zaključeno);
- **Revidiranje MRS 7 "Izveštaj o novim tokovima"** - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- **Revidiranje MRS 12 "Porez na dobit"** - Priznavanje Odložena poreska sredstva za Nerealizovani gubici (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- **Revidiranje MRS 40 "Investicione Nekretnine"** - Transferi Investicionih Nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.);
- **Revidiranje različitih standarda "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014-2016)"** rezultat projekta godišnjeg poboljšanja MSFI-a (MSFI1, MSFI12 i MRS 28) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene MSFI 12 su za primenu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. i izmene MSFI 1 i MRS 28 za primenu u godišnjim periodima koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.);
- **IFRIC 22 "Transakcije Deviznih Valuta i Unapredno Razmatranje"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.).

KPŠF-PS je izabralo da ne usvoji ove nove standarde i revidiranja i tumačenja postojećih standarda pre njihovih stupanja na snagu. KPŠF-PS predviđa da usvajanje ovih standarda i revidiranja i tumačenja postojećih standarda neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje KPŠF-PS u periodu prve primene.

3 PREGLED ZNA AJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prepoznavanje prihoda i rashoda

Prihodi se sastoje od bruto prinosa finansijskih instrumenata ije priznavanje i merenje je obelodanjeno u odgovaraju im ra unovodstvenim politikama uklju enih u ovoj napomeni, gde kamata bankarskih depozita je priznata na akrealnoj osnovi.

Troškovi se sastoje od dnevno ostvarenih naknada na nivou od odre enih stopa koje KPŠF Operacije napla uje na bruto dnevna penzionna sredstva.

3.2 Doprinosi

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izra unaju se na akrealnoj bazi.

3.3 Povla enje štednji i refundacije

Povla ene štednje, tj. Isplata benefita, doprinosiocima ili njihovim korisnicima, kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obra unavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica.

3.4 Finansijski instrumenti

Finansijska aktiva i pasiva koje se vode u izveštaj finansijskog stanjauklju uju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, plative ra une i obaveze. Knjigovodstvene politike za priznavanje ovih stavki su objavljene u relevantnim knjigovodstvenim politikama koje su navedene u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao imovina, obaveze ili ekvitet u skladu sa suštinom odgovaraju eg ugovornog aranžmana. Kamata, dobit i gubici u vezi sa finansijskim instrumentima klasifikovanih kao imovina ili obaveze su vo eni kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-PS ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimaju i kao osnov neto iznos, ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.5 Investicije

Svaka kupovina i prodaja obveznica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-PS preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospe a

Investicije sa fiksnim rokom dospe a predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvr enim isplatama i fiksnim rokom dospe a za koje KPŠF-PS ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uro eni depoziti iji su originalni rokovi dospe a do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospe a.

Kamata se obra unava po osnovu vremenskog prirasta. Vladine ili blagajni ke obveznice u vreme nabavke su procenjene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sa injene po amortizovanom trošku.

Investicije na raspolaganju za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedni kim fondovima koje poseduje KPŠF-PS, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na po etku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju uklju uju i troškove za pribavu tih investicija.

Posle po etnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju izme u u esnika na tržištu na datum procenjivanja.

3 PREGLED ZNAčajNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 Investicije (nastavak)

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značajnosti ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identifikabilne imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izračunani od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Na izveštajnim datumima, finansijski instrumenti KPŠF-PS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

Klasa ulaganja	Razina	Na dan	Na dan
		31 decembar 2016	31 decembar 2015
		EUR	EUR
Investicije na raspolaganju za prodaju	1	1,303,741,649	1,084,732,950

Nije bilo kretanje sredstava između nivoa tokom godina završenih 31 decembra 2016 i 2015.

Umanjivanje

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatnih prihoda kada postoji stalno umanjeње njihove vrednosti.

3.6 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Izuzetak su investicije u bankarskim depozitima bez datuma dospeća ali sa prethodnim objavnim rokom koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi.

3.7 Oporezivanje

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 PREGLED ZNA AJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje financijskim rizikom

Obaveze prema u esnicima KPŠF-PS su uvek jednaka sa vrednost neto imovine u esnika, tj. ne postoji raskorak finansiranja za budu e koristi, što je razlog zašto aktuarne procene se ne rade od strane KPŠF-PS. Obaveze KPŠF-PS nisu sastojane od finansijskih instrumenata, npr. pozajmljenih sredstava od drugih finansijskih institucija, zbog ega upravljanje rizicima za deo obaveza KPŠF-PS se ne smatra neophodnim.

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji ine dio imovine KPŠF-PS, ogromna ve ina investicija se vrše kroz otvorene instrumente, što prakti no zna i da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružaocima otvorenih instrumenata. Kao rezultat toga, finansijska sredstva KPŠF-PS su direktno izloženi samo ograni enom broju rizika (pretežno cenovnom riziku) i to sa ograni enim delom sredstava, koje Upravni odbor nastoji da upravlja putem politike investiranja.

Investiciona politika pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih investicionih fondova (vozila). Dalje, kao na in da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograni enja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava (Vozila suštinski od akcija: 56%; Vozila višeklasnih sredstava: 45%; Vozila suštinski od obveznica uklju uju i obveznice Kosova sa originalnim rokom otplate dužeg od godinu dana: 34%; i Vozila tržišta novca i blagajni kih obveznica Kosova do godinu dana: 12%); kao i ograni enja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa (Vozila smernog povratka / Neprilago ene za rizik: 60%; Vozila sa Ciljem rizika / Upravljanjem rizika / Absolutnog povratka: 58%; i Vozila istog prihoda: 25%). U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se pove a ili smanji izlaganje u odre eno vozilo zavisnos od u inka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠF-PS.

Odeljenje za Investicije i Rizik KPŠF-a redovno analizira uskla enost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se tako e procenjuju redovno. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomo za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠF-PS direktno bile izložene na dan izveštavanja:

3.8.1 Devizni rizik

Na datum izveštavanja direktni plasmani u obveznicama kosovskog Trezora i bankarskih oro enja su denominirani u evrima. Kao na in upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠF-a dozvoljava samo do 10 odsto sredstava KPŠF-PS da budu uložene u otvorene investicione fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing.

Sve investicije KPŠF-PS kroz otvorene fondove su denominirane u evrima ili pružaju evro hedžing; gde upravlja i ovih fondova koriste devizne derivate za upravljanje i kontrolu deviznog rizika.

Kao rezultat toga što nema direktne izloženosti deviznom riziku na datum izveštavanja nije se izvodila analiza osetljivosti o efektima smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2015 i 2016.

3 PREGLED ZNAčajNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.8.2 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da se vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠF-PS ima direktne investicije koje se drže do dospeća sa fiksnom kamatnom stopom, a nema direktnih ulaganja u vrednosne hartije sa varijabilnim kamatnim stopama.

	Na dan 31 decembar 2016		Na dan 31 decembar 2015	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
	EUR	EUR	EUR	EUR
Fiksna stopa				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	98,711,036	-	95,654,197	-
Ukupno	98,711,036	-	95,654,197	-

3.8.3 Rizik likvidnosti

Konzervativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljne gotovine, dostupnost fondova kroz odgovarajuća kreditna postrojenja i mogućnost blagovremenog prikupljanja - u okviru uspostavljenih termina - dospele iznose iz trećih strana.

Prosečni mesečni otkupi od KPŠF-PS kroz isplate beneficija i refundacija za godinu završenu 31. decembra 2016 iznosili su 1,874,995 EUR (2015: 1,640,183 EUR). Prosečni mesečni ulazni doprinosi za godinu u iznosu od 12,625,311 EUR (2015: 11,459,968 EUR), nastavljaju da budu mnogo veći nego mesečni izlasci.

Investicije putem otvorenih instrumenata mogu se otkupiti u roku od 1-10 dana, i sve investicije sredstava KPŠF-PS na obveznice Trezora Kosova i oročenja sa bankama imaju originalnu zrelost do pet godina od datuma izveštavanja.

Tabela ispod predstavlja ostatak ugovorenog roka otplate finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-PS.

	Na dan 31 decembar 2016		Na dan 31 decembar 2015	
	Trenutni Do 1 godine	Ne-trenutni 1-5 godine	Trenutni Do 1 godine	Ne-trenutni 1-5 godine
	EUR	EUR	EUR	EUR
Finansijska sredstva				
Novac u banci	15,935,612	-	50,906,018	-
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	78,739,286	19,971,750	55,999,981	39,654,216
Dospeli doprinosi i druga potraživanja	9,790,897	-	8,758,404	-
	104,465,795	19,971,750	115,664,403	39,654,216
Finansijske obaveze				
Obaveze	674,983	-	1,959,837	-
	674,983	-	1,959,837	-
Razlika zrelosti	103,790,812	19,971,750	113,704,566	39,654,216

3 PREGLED ZNAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

3.8.4 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠF-PS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Sredstva KPŠF-PS su direktno izložene samo u hartijama Vlade Kosova, koje još uvek su ne-rangirane; međutim, zbog toga što zakon na snazi kategoriše obveznice kosovskog trezora u prvoj klasi, isto to radi i KPŠF-PS kada analizira izlaganje, direktno i indirektno putem portfelja otvorenih instrumenata, kreditnom riziku.

KPŠF-PS smatra kreditni rizik kao veoma malim za investicije KPŠF-PS imajući u obzir ogromnu raznolikost izdavalaca, kao i rejting dužnikih instrumenata u portfeljima otvorenih instrumenata.

Dole su navedeni su rejtni direktni i indirektni ulaganja KPŠF-PS na dan 31. decembra 2016 i 2015:

Opis	Primenljivi rejting	Procenat sredstva KPŠF na dan 31 decembar 2016	Procenat sredstva KPŠF na dan 31 decembar 2015
Prvoklasni	AAA	17.55%	17.9%
Visok	AA+, AA, AA-	5.76%	10.4%
Srednje viši	A+, A, A-	0.85%	3.2%
Srednje niži	BBB+, BBB, BBB-	2.22%	2.5%
Spekulativni	BB+, BB, BB-	0.80%	0.8%
Veoma spekulativni	B+, B, B-	0.45%	0.4%
Umereni rizik	CCC+	0.03%	-
Previše spekulativni	CCC	0.00%	-
U neplaćaj sa malo izgleda za oporavak	CCC-, CC, C	0.00%	0.0%
U neplaćaj	D	-	0.0%
Ukupno		27.66%	35.2%

Na dan 31. decembra 2016. procenat sredstava KPŠF-a ulagana u dužničke instrumente je bio 27.66% (31. decembra 2015: 35.2%). Preostalih procenata 72.34% na dan 31. decembra 2016. i 64.8% na dan 31. decembra 2015. obuhvata investicije u drugim instrumentima kao što su akcije i orošeni depoziti u lokalnim bankama.

3.8.5 Cenovni rizik

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠF-PS. KPŠF-PS kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumentima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione namene i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih instrumenata

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša / niža na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala / smanjila za 65,186,521 EUR (2015: 66,532,108 EUR).

Maksimalni pad za portfelj KPŠF-a za jednogodišnji period završenog 31. decembra 2016. bio je 5.3%, a za period od 3 godina bio je 9.1%.

Odnos kolebljivosti protiv performansi za period od 1 godine završenoj 31. decembra 2016. je bio 0.87; gde je godišnja kolebljivost bila 5.1% a performansa 4.44%. Sa druge strane odnos za period od 3 godina je bio 0.81; gde je godišnja kolebljivost bila 5.3% a performansa 4.32%.

3 PREGLED ZNA AJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

3.8.6 Izlaganja putem indirektnih plasmana

Ve ina KPŠF-PS sredstava plasiraju se preko otvorenih instrumenata koja trguju u razli itim klasama imovine i zapošljavaju razli itu politiku za investicije i rizik. Kao rezultat, sredstva KPŠF-PS izloženi su razli itim rizicima za indirektno investicije u zavisnosti od sredstva uložena u datom otvorenom instrumentu. Kada se sve investicije, direktne i indirektno, uzimaju u obzir, izloženost sredstava KPŠF-PS na dan 31. decembar 2016 godine je kao slede e:

Valuta - USD: 44.5%; EUR: 33.7%; GBP: 7.9%; JPY: 5.0%; DKK: 2.9%; CAD: 2.4%; CHF: 2.3%; Ostale (neto): 1.3%.

Aset klasa - Akcije: 72.5%; Trezorski dug: 20.1%; Dug preduze a: 6.6%; Nov ana tržišta: 5.5%; Neto derivati: -5.7%.

Glavni rizici kojima su sami otvoreni instrumenti bili izloženi na dan 31. decembra 2016 su bili slede i:

Fond	Glavni rizici
Vanguard - GSIF	Cenovni Državni/Politi ki Pra enje indeksa
AXA - GILB	Kreditni Ugovorne stranke Kamatni
BNY Mellon - RRF	Cenovni Kreditni Ugovorne stranke Kamatni Valutni
Schroders - GDG	Cenovni Ugovorne stranke Kreditni Valutni Derivatni Kamatni Poluge
Schroders - SISF	Kreditni Ugovorne stranke Valutni Derivatni
Nordea 1 - GSEF	Cenovni Ugovorne stranke Državni/Politi ki
Nordea 1 - SRF	Cenovni Kreditni Ugovorne stranke Državni/Politi ki Derivatni
AXA - WFOI	Kreditni Ugovorne stranke
Pictet - HDS	Cenovni Ugovorne stranke Valutni Državni/Politi ki
BNP Paribas – PDP	Kreditni Likvidnosti Ugovorne stranke Operative i Starateljstva Derivatni
Amundi – RPI2	Kreditni Likvidnosti Ugovorne stranke Derivatni

Kompletan set rizika kojima su izloženi gore navedeni fondovi mogu se na i kod njihovih pojedina nih prospekta.

3.9 Zna ajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje uti u na primenu ra unovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Fakti ni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na teku oj osnovi. Promene ra unovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idu im uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i klju na prosu ivanja u primeni ra unovodstvenih politika koje imaju najzna ajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Ispravka za umanjivanje investicija na raspolaganju za prodaju u akcije

KPŠF-PS odre uje da investicije na raspolaganju za prodaju se umanjuju kada dolazi do zna ajnog ili prolongiranog pada fer vrednosti ispod njihove nabavne cene. Odre ivanje toga što je zna ajno ili prolongirano zahteva presudu. U izradi ove presude, KPŠF-PS procenjuje izme u ostalih faktora, normalnu kolebljivost cena akcija. Pored toga, umanjeње može biti prikladno kada postoje dokazi o pogoršanju u finansijskom zdravlju i performansu investitora, industrije ili sektora, promenama u tehnologiji, i tokovima operative i finansijske gotovine.

4 NOVAC U BANCIMA

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
U Centralnoj banci Republike Kosovo (CBK)	15,935,612	50,906,018
Ukupan novac u banci	15,935,612	50,906,018

Tokom 2015. i do jula 2016. nije bilo kamate na račun KPŠF-PS kod Centralne banke Kosova. Od 1. avgusta 2016. negativna godišnja kamata od -0.40% na bilans dnevnog računa je stupila u snagu. Ukupni rashodi kamate za godinu završenu 31. decembra 2016. su bili 57,152 EUR od kojih na datum izveštavanja su 8,195 EUR bili plativi CBK-u.

5 DOSPELI DOPRINOSI I DRUGA POTRAŽIVANJA

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
Dospeli doprinosi	9,533,337	8,758,404
Dospele uplate kupona	257,560	-
Ukupno dospelih doprinosa i drugih potraživanja	9,790,897	8,758,404

Dospeli doprinosi odnose se na doprinose za godinu izveštavanja ili prethodnih godina koji su primljeni na uplatni račun do 18-og tekućeg meseca od datuma izveštavanja (2015: do 18-og) a nisu pretvorene u jedinice na dan izveštavanja. Dospele uplate kupona odnose se na kupone od tri obveznica trezora Kosova koje nisu bili primljeni do datuma izveštavanja.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU

	Napomene	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Vanguard - GSIF	6.1	395,450,768	348,579,355
BNY Mellon - RRF	6.2	138,826,337	170,643,379
AXA - GILB	6.3	85,653,672	95,816,363
Schroders - SISF	6.4	10,209,928	111,573,428
Schroders - GDG	6.5	50,872,418	-
Nordea 1 - GSEF	6.6	170,162,279	57,695,077
Nordea 1 - SRF	6.7	232,257,002	145,649,845
KBI - IDEF	6.8	-	58,909,446
AXA - WFOI	6.9	61,183,827	27,877,091
Pictet - HDS	6.10	58,778,067	32,956,868
Tobam - ABWEF	6.11	-	35,032,098
BNP Paribas - PDP	6.12	50,091,736	-
Amundi - RPI2	6.13	50,255,615	-
Ukupne investicije na raspolaganju za prodaju		1,303,741,649	1,084,732,950

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.1 Vanguard Investment Series plc- Global Stock Index Fund Euro hedged (ISIN: IE00B03HD316)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	22,732,448	348,579,355	22,705,338	343,025,434
Investicije tokom godine	1,205,575	20,000,000	-	-
Reinvestiranje rabata	27,093	415,236	27,110	423,931
Revalorizacija – Povećanje	-	27,328,908	-	6,014,502
Odbijena naknada	-	(872,731)	-	(884,512)
Na dan 31 decembar	23,965,116	395,450,768	22,732,448	348,579,355

Fond teži da obezbedi dugoročan rast kapitala praćenjem poslovanja Morgan Stanley Capital International (MSCI), World Free Index, tržišnog ponderisanog indeksa zasnovanog na veličini kapitala kompanija u razvijenim zemljama. Investiciona politika Global Stock Index Fund usmerena je pretežno ka cilju da se investira u obične akcije. Investicije KPŠF u ovaj Fond pripisane su po valutnom ekvivalentu neto vrednosti imovine po deonici na relevantni dan poslovanja. Fond ne isplaćuje nikakve dividend, stoga sva dobit se ogleda u neto vrednost sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +7.61% (2015: +1.50%). Naknada za upravljanje obračunava se dnevno po godišnjoj stopi od 0.25% od vrednosti aktive (2015: 0.25%). Fond takođe daje rabat od 0.12% od naknade za upravljanje (2015: 0.12%), koja se reinvestira u sledećem mesecu, što za rezultat ima da neto naknada za upravljanje koje naplaćuje fond iznosi 0.13% od vrednosti sredstava (2015: 0.13% sredstava). U 2016 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6.2 BNY Mellon - Real Return Fund (ISIN IE00B504KX99)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	138,385,677	170,643,379	138,385,677	166,159,683
Investicije tokom godine	24,197,451	30,000,000	-	-
Povlačenja	(52,263,407)	(65,000,000)	-	-
Revalorizacija – Povećanje	-	3,182,958	-	4,483,696
Na dan 31 decembar	110,319,721	138,826,337	138,385,677	170,643,379

BNY Mellon Real Return Fund je fond sa apsolutnim povraćajem koji ulaže sredstva mešovito u gotovini, obveznicama i akcijama. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +2.05% (2015: +2.70%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.60% sredstava (2015: 0.60% sredstava), a odvojeno se plaća preko fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava. Ukupna naknada ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2016. iznosi 1,212,352 EUR (2015: 1,033,227 EUR). Uključeno u 65,000,000 EUR povlačenja iz ovog fonda decembra 2016 je i ostvaren dobitak u iznosu od 6,977,097 EUR.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.3 AXA - Global Inflation Linked Bonds Eur (ISIN LU0227145629)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	668,036	95,816,363	497,762	71,926,649
Investicije tokom godine	-	-	169,976	25,000,000
Reinvestiranje rabata	306	46,661	298	43,585
Povla enja	(118,010)	(18,000,000)	-	-
Revalorizacija – Pove anje / (Smanjenje)	-	8,159,752	-	(796,761)
Odbijena naknada	-	(369,104)	-	(357,110)
Na dan 31 decembar	550,332	85,653,672	668,036	95,816,363

AXA Global Inflation Linked Bond Fund, vode eg svetskog menadžer sredstava, je fond sa apsolutnim povra ajem koji ulaže u trezorskim i korporacijskim obveznicama sa zaštitom globalne inflacije. Fond ne pla a dividendu, dok se svi dobitci i interesi odražavaju u neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +8.51% (2015: -0.74%). Naknada za upravljanje se obra unava dnevno po godišnjoj stopi od 0.40% vrednosti aktive (2015: 0.40%); ali kada vrednost plasmana je ve a od 50 miliona evra, rabat od godišnji stope od 5% sredstava se obra una dnevno i reinvestira se u slede em mesecu, što u ini neto naknadu fonda u godišnjoj stopi od 0.35% sredstava. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda. Uklju eno u 18,000,000 EUR povla enih iz ovog fonda juna 2016 je i ostvaren dobitak u iznosu od 2,357,808 EUR.

6.4 Schroders - International Strategic Bond Euro Hedged (ISIN LU0201624265)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	734,036	111,573,428	734,036	114,516,911
Povla enja	(668,807)	(100,000,000)	-	-
Revalorizacija – (Smanjenje)	-	(1,363,500)	-	(2,943,483)
Na dan 31 decembar	65,229	10,209,928	734,036	111,573,428

Schroders International Strategic Bond Fund je zajedni ki fond sa sedištem u Luksemburgu koji posluje kroz investicije u portfelj obveznica i druge hartije od vrednosti sa fiksnim ili promenljivim povra ajem denominovane u razli ite valute koje izdaju vlade, vladine agencije i me unarodne agencije, te korporacije širom sveta. Fond ne ispla uje dividende, pa se stoga svi interesi ogledaju ponu a ku cenu fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +2.98% (2015: -2.57%). Naknada za upravljanje fondom se obra unava u tromese no po godišnjoj stopi od 0.50% vrednosti imovine (2015: 0.50%), i ispla uje se odvojeno preko fakture, to jest ne umanjuje vrednost aktive; Me utim, za vrednost imovine ve oј od 100 miliona evra, godišnja taksa se smanji na 0.45% sredstava. Ukupan iznos naknada koji je pla en ovom fondu za godinu završenu 31. decembra 2016 je 91,476 EUR (2015:558,529 EUR). Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda. Uklju eno u 100,000,000 EUR povla enih iz ovog fonda februara 2016 je i ostvaren dobitak u iznosu od 15,956,754 EUR.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.5 Schrodgers – Global Diversified Growth Fund (ISIN LU0776411141)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	-	-	-	-
Investicije tokom godine	314,894	50,000,000	-	-
Revalorizacija – Povećanje	-	872,418	-	-
Na dan 31 decembar	314,894	50,872,418	-	-

Tokom avgusta 2016. godine KPŠF-PS je izvršilo prvu investiciju u Schrodgers Global Diversified Growth Fund koji je fond sa raznovrsnim klasama sredstava u portfelju. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice od prve investicije u avgustu 2016 i do 31. decembra 2016. godine je bila +2.25%. Naknada za upravljanje fondom se obračunava u tromesečno po godišnjoj stopi od 0.65% vrednosti imovine, i isplaćuje se odvojeno preko fakture, to jest ne umanjuje vrednost aktive. Ukupan iznos naknada koji je plaćen ovom fondu za godinu završenu 31. decembra 2016 je 112,627 EUR. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6.6 Nordea 1 – Global Stable Equity Fund (ISIN LU0257969260)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	2,648,993	57,695,077	2,648,993	50,304,385
Investicije tokom godine	4,368,008	99,000,000	-	-
Revalorizacija – Povećanje	-	13,467,202	-	7,390,692
Na dan 31 decembar	7,017,001	170,162,279	2,648,993	57,695,077

Nordea 1 - Global Stable Equity Fund je aktivan fond koji prvenstveno sadrži akcije globalnih korporacija koje imaju stabilne: povraćaje, dividende i nove tokove. Fond može međutim, držati do 1/3 sredstava u gotovini ili ulagati ih u obveznicama ili drugim dužničkim instrumentima u cilju upravljanja rizikom. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +11.34% (2015: +14.69%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.43% sredstava i plaćava se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2016 iznosi 510,394 EUR (2015: 241,760 EUR). Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.7 Nordea 1 –Stable Return Fund X EUR (ISIN LU0539147214)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	8,468,014	145,649,845	6,124,722	100,812,922
Investicije tokom godine	4,420,832	80,000,000	2,343,292	40,000,000
Revalorizacija - Povećanje	-	6,607,157	-	4,836,923
Na dan 31 decembar	12,888,846	232,257,002	8,468,014	145,649,845

Nordea 1 - Stable Return Fund je aktivan fond koji sadrži akcije i obveznice globalnih korporacija i državnih hartija od vrednosti, sa ciljem da stvori povratak iz obih kategorija sredstava i istovremeno da upravlja rizicima kroz strateško korišćenje finansijskih derivata. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +4.77% (2015: +4.50%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.56% sredstava i plaća se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2016 iznosi 1,142,434 EUR (2015: 676,803 EUR). Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6.8 Kleinwort Benson Investors - Institutional Developed Equity Fund H (ISIN IE00B589V552)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	3,869,003	58,909,446	3,868,079	54,922,848
Investicije tokom godine	498,114	7,000,000	-	-
Reinvestiranje rabata	719	10,252	924	14,367
Revalorizacija – Povećanje / (Smanjenje)	-	(617,772)	-	4,403,728
Odbijena naknada	-	(216,798)	-	(431,497)
Povlačenje	(4,367,836)	(65,085,128)	-	-
Na dan 31 decembar	-	-	3,869,003	58,909,446

Kleinwort Benson investors – Institutional Developed Equity Fund je aktivan fond koji sadrži akcije sa stabilnim dividendima korporacija u razvijenom svetu. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Na dan 28 juni 2016 sasim je povlaćena investicija u ovaj fond a promena cene jedinice za godinu do 28. juna 2016. je bila -2.13% (za godinu završenu 31. decembra 2015: +7.23%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 0.73% sredstava i odbija se od fonda, čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Od 1. januara 2016. godine za delove imovine većih od 40,000,000 EUR fond je dao 0.1% od sredstava kao popust naknade za upravljanje. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda. Uključeno u svih 65,085,128 EUR povlaćenih iz ovog fonda je i ostvaren dobitak u iznosu od 7,060,510 EUR.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.9 AXA - Optimal Income I EUR (ISIN: LU0184635471)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	209,713	27,877,091	209,664	26,287,722
Investicije tokom godine	239,904	30,000,000	49	6,667
Revalorizacija - Povećanje	-	3,613,001	-	1,737,267
Odbijena naknada	-	(306,265)	-	(154,565)
Na dan 31 decembar	449,617	61,183,827	209,713	27,877,091

AXA – Optimal Income Fund je aktivan fond koji sadrži akcije i obveznice korporacija i državnih hartija od vrednosti, uglavnom iz Evrope, sa ciljem da stvori apsolutni povratak u dugom roku od obih ovih klasa finansijskih instrumenata. Radi upravljanja rizikom, upotreba malog obima derivata je dozvoljeno. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +2.37% (2015: +6.02%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 0.55% sredstva (2015: 0.55%), i odbija se od fonda čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6.10 Pictet - High Dividend Selection - Z Euro (ISIN: LU0650147423)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	202,003	32,956,868	202,003	30,197,501
Investicije tokom godine	129,646	22,000,000	-	-
Revalorizacija - Povećanje	-	3,821,199	-	2,759,367
Na dan 31 decembar	331,649	58,778,067	202,003	32,956,868

Pictet – High Dividend Selection Fund je aktivan fond koji prvenstveno sadrži akcije sa stabilnim dividendima globalnih korporacija. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice tokom godine završenoj 31. decembra 2016. godine je bila +8.63% (2015: +9.14%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.63% sredstava i plaća se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra, 2016. iznosi 268,573 EUR (2015: 209,272 EUR). Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.11 Tobam - Anti-benchmark World Equity Fund Euro-Hedged (ISIN: LU1067857836)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	2,499	35,032,098	2,493	36,661,888
Investicije tokom godine	-	-	6	103,472
Revalorizacija – (Smanjenje)	-	(3,522,683)	-	(1,217,672)
Odbijena naknada	-	(51,132)	-	(515,590)
Povla enja	(2,499)	(31,458,283)	-	-
Na dan 31 decembar	-	-	2,499	35,032,098

Tobam - Anti benchmark Word Equity Fund je aktivan fond koji bira akcije globalnih korporacija sa ciljem postizanja optimalnog stepena diversifikacije. Fond ne pla a dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Na dan 12 februar 2016 sasim je povla ena investicija u ovaj fond. Naknada za upravljanje se obra unava dnevno po godišnjoj stopi od 1.40% sredstava, od kojih 0.80% se zatim daje kao rabat (2015: 1.40% sredstava, od kojih 0.80% se zatim daje kao rabat), i odbija se od fonda ime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Uklju eno u 31,458,283 EUR povla enih iz ovog fonda je i ostvaren gubitak u iznosu od 3,645,190 EUR.

6.12 BNP Paribas IP – Parvest Diversified Dynamic (ISIN: LU0102035119)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	-	-	-	-
Investicije tokom godine	355,437	50,000,000	-	-
Revalorizacija – Pove anje	-	166,042	-	-
Odbijena naknada	-	(74,306)	-	-
Na dan 31 decembar	355,437	50,091,736	-	-

Tokom oktobra 2016. godine KPŠF-PS je izvršilo prvu investiciju u BNP Paribas IP – Parvest Diversified Dynamic koji je fond sa raznovrsnim klasama sredstava u portfelju. Fond ne pla a dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice od prve investicije u oktobru 2016 i do 31. decembra 2016. godine je bila +0.14%. Naknada za upravljanje fondom se obra unava dnevno po godišnjoj stopi od 0.76% sredstava i odbija se od fonda ime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Fond daje 0.11% sredstava kao rabat na naknade, što za rezultat ima da neto naknada za upravljanje koje napla uje fond iznosi 0.65% sredstava. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.13 Amundi – Amundi Rendement Plus I2 (ISIN: FR0011027283)

	2016		2015	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	-	-	-	-
Investicije tokom godine	10	49,999,649	-	-
Revalorizacija – Povećanje	-	262,553	-	-
Odbijena naknada	-	(6,587)	-	-
Na dan 31 decembar	10	50,255,615	-	-

Tokom decembra 2016. godine KPŠF-PS je izvršilo prvu investiciju u Amundi Rendement Plus I2 koji je fond sa raznovrsnim klasama sredstava u portfelju. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Promena cene jedinice od prve investicije 6. decembra 2016. i do 31. decembra 2016. godine je bila +0.61%. Naknada za upravljanje fondom se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.20% sredstava i odbija se od fonda čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Tokom 2016. godine nisu ostvareni otkupi sa ovog fonda.

6.14 Naknade i rabati otvorenih instrumenata

		Za godinu završenu 31 decembar 2016			Za godinu završenu 31 decembar 2015		
		Bruto naknada	Rabati	Neto naknada	Bruto naknada	Rabati	Neto naknada
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	872,731	(418,909)	453,822	884,512	(424,566)	459,946
BNY Mellon – RRF	6.2	1,212,352	-	1,212,352	1,033,227	-	1,033,227
AXA – GILB	6.3	369,104	(46,138)	322,966	357,110	(44,635)	312,475
Schroders – SISF	6.4	91,476	-	91,476	558,529	-	558,529
Schroders - GDG	6.5	112,627	-	112,627	-	-	-
Nordea 1 - GSEF	6.6	510,394	-	510,394	241,760	-	241,760
Nordea 1 - SRF	6.7	1,142,434	-	1,142,434	676,803	-	676,803
KBI - IDEF	6.8	216,798	(11,225)	205,573	431,497	(19,186)	412,311
AXA - WFOI	6.9	306,265	-	306,265	154,565	-	154,565
Pictet - HDS	6.10	268,573	-	268,573	209,272	-	209,272
Tobam - ABWEF	6.11	51,132	(28,811)	22,321	515,590	(294,248)	221,342
BNP Paribas – PDP	6.12	74,306	(10,604)	63,702	-	-	-
Amundi - RPI2	6.13	6,587	-	6,587	-	-	-
Aquila – RP7 ¹		-	-	-	143,518	-	143,518
Svega naknade i rabata otvorenih instrumenata		5,234,779	(515,687)	4,719,092	5,206,383	(782,635)	4,423,748

¹ Tokom 2015. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda Aquila – RP7.

7 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPE A

	Napomene	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Oro enja	7.1	20,013,089	6,017,096
Obveznice Trezora Kosova	7.2	78,697,947	89,637,101
Ukupnih investicija sa fiksnim rokom dospe a		98,711,036	95,654,197

7.1 Oro enja

2016					
Banka Stopa Rok dospe a	Na dan 1 januar	Novi plasmani	Kamata dobijena / akrualna	Dospe e / Kuponi	Na dan 31. decembar
EUR					
BKT 1.70 27.10.2016	3,009,082	-	41,803	(3,050,885)	-
BPB 1.50 28.10.2016	3,008,014	-	37,110	(3,045,124)	-
BPB 1.80 15.12.2017	-	8,000,000	6,707	-	8,006,707
BKT 1.45 18.12.2017	-	8,000,000	5,071	-	8,005,071
TEB 1.00 20.12.2017	-	4,000,000	1,311	-	4,001,311
	6,017,096	20,000,000	92,002	(6,096,009)	20,013,089

2015					
Banka Stopa Rok dospe a	Na dan 1 januar	Novi plasmani	Kamata dobijena / akrualna	Dospe e / Kuponi	Na dan 31. decembar
EUR					
BKT 1.70 27.10.2016	-	3,000,000	9,082	-	3,009,082
BPB 1.50 28.10.2016	-	3,000,000	8,014	-	3,008,014
	-	6,000,000	17,096	-	6,017,096

Sva oro enja su sa originalnim rokom dospe a od godinu dana is a fiksnom kamatnom stopom. Banke su sve licencirane kao komercijalne banke za operisanje u Republici Kosova (BKT - Banka Kombëtare Tregtare – Dega Kosovë; BPB - Banka për Biznes; and TEB – Turkish Enterprise Bank).

7 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPE A (NASTAVAK)

7.2 Obveznice Trezora Kosova

ISIN Stopa Rok dospe a	2016				
	Na dan 1 januar	Novi plasmani	Dobitak kamate	Dospe e / Kuponi	Na dan 31. decembar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
KV1204610466 2.60 30.06.2016	6,003,271	-	74,729	(6,078,000)	-
KV1205110510 2.90 30.09.2016	7,050,844	-	152,156	(7,203,000)	-
KV1205510558 2.90 01.12.2016	7,517,445	-	200,055	(7,717,500)	-
KV1105940594 2.00 10.02.2016	9,977,475	-	22,525	(10,000,000)	-
KV1206110619 2.80 31.03.2017	351,189	-	10,833	(9,800)	352,222
KV1106440648 1.50 18.05.2016	9,942,683	-	57,317	(10,000,000)	-
KV1206520656 3.20 29.05.2018	7,012,258	-	227,684	(224,000)	7,015,942
KV1206710671 2.80 30.06.2017	10,000,956	-	280,386	(280,000)	10,001,342
KV1207130716 4.90 31.08.2020	4,284,956	-	232,481	(211,680)	4,305,757
KV1207210725 2.80 30.09.2017	10,070,235	-	280,388	(280,000)	10,070,623
KV1107420749 1.60 20.04.2016	4,418,238	-	21,762	(4,440,000)	-
KV1107540754 1.60 07.12.2016	5,072,929	-	77,071	(5,150,000)	-
KV1207610763 2.60 31.12.2017	7,934,622	-	214,581	(206,700)	7,942,503
KV1208030808 3.50 26.02.2021	-	4,544,972	153,370	(90,370)	4,607,972
KV1108420848 0.30 19.10.2016	-	14,977,284	22,716	(15,000,000)	-
KV1108540856 0.50 17.05.2017	-	7,840,363	24,695	-	7,865,058
KV1108640860 0.40 14.06.2017	-	12,479,527	27,568	-	12,507,095
KV1208710879 0.70 30.06.2018	-	4,042,077	20,346	(20,345)	4,042,078
KV1108940891 0.20 16.08.2017	-	9,979,819	7,536	-	9,987,355
	89,637,101	53,864,042	2,108,199	(66,911,395)	78,697,947

7 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPE A (NASTAVAK)

7.2 Obveznice Trezora Kosova (nastavak)

ISIN Stopa Rok dospe a	2015				
	Na dan 1 januar	Novi plasmani	Dobitak kamate	Dospe e / Kuponi	Na dan 31. decembar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
KV1104340433 1.34 22.04.2015	12,449,874	-	50,126	(12,500,000)	-
KV1104540457 1.40 17.06.2015	9,339,215	-	60,785	(9,400,000)	-
KV1204610466 2.60 30.06.2016	6,009,295	-	149,976	(156,000)	6,003,271
KV1104940495 2.10 19.08.2015	12,334,432	-	165,568	(12,500,000)	-
KV1205110510 2.90 30.09.2016	7,050,916	-	202,928	(203,000)	7,050,844
KV1205510558 2.90 01.12.2016	7,517,746	-	217,199	(217,500)	7,517,445
KV1105820589 2.00 22.07.2015	-	9,513,805	96,195	(9,610,000)	-
KV1105940594 2.00 10.02.2016	-	9,801,786	175,689	-	9,977,475
KV1206110619 2.80 31.03.2017	-	347,979	8,110	(4,900)	351,189
KV1106440648 1.50 18.05.2016	-	9,850,599	92,084	-	9,942,683
KV1206520656 3.20 29.05.2018	-	6,992,487	134,186	(114,415)	7,012,258
KV1206710671 2.80 30.06.2017	-	10,000,956	140,955	(140,955)	10,000,956
KV1207130716 4.90 31.08.2020	-	4,208,024	76,932	-	4,284,956
KV1207210725 2.80 30.09.2017	-	10,000,000	70,235	-	10,070,235
KV1107420749 1.60 20.04.2016	-	4,404,374	13,864	-	4,418,238
KV1107540754 1.60 07.12.2016	-	5,068,011	4,918	-	5,072,929
KV1207610763 2.60 31.12.2017	-	7,934,622	-	-	7,934,622
	54,701,478	78,122,643	1,659,750	(44,846,770)	89,637,101

Obveznice Trezora Kosova još nisu rangirane. Namera Upravnog odbora je da drži do dospe a sve investicije KPŠF-PS u tim instrumentima.

8 OBAVEZE PREMA KPŠF-O

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
Naknade napla ene ra unima u esnika i rabati – plativi	373,957	276,599
Razlika od refundacija pogrešnih doprinosa – plativi	1,137	451
Ukupno obaveze prema KPŠF - Operacije	375,094	277,050

Na dan 31. decembra 2016 bilans plativih naknada u iznosu od 373,957 EUR odnosi se na naknade KPŠF-a napla ene ra unima u esnika koje nisu bili prenete na KPŠF-O na datum izveštavanja (31. decembar 2015: 276,599 EUR, od kojih: 237,612 EUR u odnosu sa naknadama napla ene ra unima u esnika i 38,987 EUR u odnosu s plativim reinvestiranim rabima).

Kada je dokazano da su penzijski doprinosi pla ene greškom, nominalni iznos se vra a kod platioca. U skladu sa politikama KPŠF-a na snazi razlika vra enog iznosa i vrednost otkupljenih jedinica na dan nadoknade treba da se tretira kao prihod (ili rashod) KPŠF-O. Na dan 31. decembra 2016 razlika vra enog iznosa plativih je bila 1,137 EUR (31 decembar 2015: 451 EUR).

9 OBAVEZE ZA OTKUPLJENE JEDINICE

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
Obaveze za refundacije	76,640	154,176
Obaveze za povla ene štednje	192,955	1,512,582
Ukupno obaveze za otkupljene akcije	269,595	1,666,758

Na dan 31. decembra 2016, bilans sredstava otkupljeni putem refundacija ili isplate beneficija koja nisu preneti korisnicima do datuma izveštavanja iznosi 269,595 EUR (2015: 1,666,758 EUR).

10 NE-DOPRINOSI

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
Ne-doprinosi	22,099	16,029
Ukupno Ne-doprinosi	22,099	16,029

Ulazni transferi na račun naplate KPŠF-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da su pla eni greškom i nisu penzijski doprinosi, klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. U svim ostalim slu ajevima dolazni transferi doprinosa se konvertiraju u jedinice, a kasnije ako se dokazuje da su u injeni greškom oni se otkupljaju putem refundacije. Na dan 31 decembra 2016, bilans ne-doprinosi koji još nije vra en do datuma izveštavanja iznosi 22,099 EUR (2015: 16,029 EUR).

11 REVALORIZACIJA INVESTICIJA NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU - NETO

	Napomena	Za godinu završenu 31 decembar 2016	Za godinu završenu 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	27,328,908	6,014,502
BNY Mellon – RRF	6.2	3,182,958	4,483,696
AXA – GILB	6.3	8,159,752	(796,761)
Schroders – SISF	6.4	(1,363,500)	(2,943,483)
Schroders – GDG	6.5	872,418	-
Nordea 1 – GSEF	6.6	13,467,202	7,390,692
Nordea 1 – SRF	6.7	6,607,157	4,836,923
KBI – IDEF	6.8	27,328,908	6,014,502
AXA – WFOI	6.9	3,613,001	1,737,267
Pictet – HDS	6.10	3,821,199	2,759,367
Tobam – ABWEF	6.11	27,328,908	6,014,502
BNP Paribas – PDP	6.12	166,042	-
Amundi – RPI2	6.13	262,553	-
Aquila – RP7 ¹		-	44,541
Neto pove anje od revalorizacija investicija na raspolaganju za prodaju		61,977,235	26,712,800

¹ Tokom 2015. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda ECM-DEC.

12 PRIHODI KAMATA OD INVESTICIJA SA FIKSNIM ROKOM DOSPE A

	Napomena	Za godinu završenu 31 decembar 2016	Za godinu završenu 31 decembar 2015
		EUR	EUR
Oro enja	7.1	92,002	17,096
Obveznice trezora Kosova	7.2	2,108,199	1,659,750
Ukupni prihodi kamata od investicija sa fiksnim rokom dospe a		2,200,201	1,676,846

13 OSTALI PRIHODI

Tokom godine završenoj 31. decembra 2016 Upravni odbor KPŠF-a je odlučio da refundira 440,000 EUR u penzijski fond od viška KPŠF-O za investicione aktivnosti (2015: 1,055,000 EUR).

14 NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA U ESNIKA

	Za godinu završenu 31 decembar 2016	Za godinu završenu 31 decembar 2015
		EUR
Naknade za investicione aktivnosti	5,239,164	4,718,409
Naknade za operativne aktivnosti	1,083,849	1,101,069
Ukupno naknade za upravljanje na teret računa u esnika	6,323,013	5,819,478

Naknade su obračunate dnevno prema formuli:

$$\text{Naknada} = [\text{Bruto sredstva u esnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}]$$

Ukupne naknade naplaćene nad bruto sredstvima u esnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu koja se završava 31. decembra 2016. iznosi 6,323,013 EUR (2015: 5,819,478 EUR).

Naplaćene tarife se usvajane od strane Skupštine Republike Kosovo u skladu sa Zakonom br. 04/L-168 kao sledeće:

- a) Od 1. januara 2015. do 12. marta 2015 ukupne tarife od 0.530% godišnje koja se sastoji od:
  - Tarife za investicione aktivnosti od 0.400% godišnje; i
  - Tarife za operativne aktivnosti od 0.130% godišnje;
- b) Od 13. marta 2015. do 21. februara 2016. ukupne tarife od 0.485% godišnje koja se sastoji od:
  - Tarife za investicione aktivnosti od 0.400% godišnje; i
  - Tarife za operativne aktivnosti od 0.085% godišnje; i
- c) Od 22. februara 2016. do 31. decembra 2016. ukupne tarife od 0.480% godišnje koja se sastoji od:
  - Tarife za investicione aktivnosti od 0.398% godišnje; i
  - Tarife za operativne aktivnosti od 0.082% godišnje.

15 POJEDINA NI RA UNI U ESNIKA

	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	Broj ra una	Broj ra una
Ra uni bez povla enja štednje	508,537	478,982
Ra uni sa povla enjem štednje	33,386	28,981
Ukupno ra una	541,923	507,963

Ra un sa povla enjem štednje predstavlja ra une sa kojih su penzione štednje povu ene zbog: (i) pensionisanje u esnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzione štednje umrlog u esnika. Od 541,923 u esnika za koje je KPŠF otvorio ra un penzijske štednje, 312,672 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31. decembra 2016 (2015: 297,466 od 507,963 otvorenih ra una).

Doprinosi u KPŠF se upla uju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal PUK-a kako bi dobili dokument pla anja za dati mesec. Samozaposleni upla uju doprinose kvartalno. PUK ini dostupnim informacije za KPŠF i tako e je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovo enje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Uglavnom zbog nesavršene prirode procesa prikupljanja i izveštavanja na snazi pre etvrto kvartala 2012, kada je uveden portal PUK-a, prikupljena sredstva nisu u potpunosti prenete na individualne ra une u esnika. Od kako je uveden portal ogromna ve ina doprinosa se dodeljuju individualnim ra unima na isti dan kada se obra uju uplate. Uglavnom zbog neprijavlivanja od strane poslodavaca za prethodne periode, iznos od 9,445,896 EUR nije bio dodeljen na pojedine ra une u esnika na dan 31. decembra 2016 (31. decembar 2015: 9,971,270 EUR).

Tokom 2016. godine KPŠF je dodelio iznos od 399,813 EUR na individualne ra une od iznosa nedodeljenih doprinosa na dan 31. decembra 2015.

Priroda i razlog doprinosa nedodeljenih na pojedine ra une u esnika je dat u prilogu:

Razlog	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
	EUR	EUR
Poslodavci nisu podneli izveštaje doprinosa	8,291,067	8,872,705
Doprinosi nisu dodeljeni u ra une poslodavaca	635,365	564,039
Neta ne kombinacije broja li ne karte i imena/prezimana	519,464	534,526
Ukupno nedodeljenih doprinosa	9,445,896	9,971,270
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	1,262,410,998	1,110,907,262
Nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih doprinosa konvertisane u jedinice do datuma izveštavanja	0.75%	0.90%

15 POJEDINA NI RA UNI U ESNIKA (NASTAVAK)

Drugi na in kako bi se video napredak procesa sravnjenja je usporedbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

	Napomena	Na dan 31 decembar 2016	Na dan 31 decembar 2015
		Value EUR	Value EUR
Neto imovina doprinosioca		1,427,504,211	1,238,091,732
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5	(9,533,337)	(8,758,404)
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice		1,417,970,874	1,229,333,328
Bilans sredstava u individualnim ra unima		1,405,721,979	1,216,855,182
Procenat neto imovine doprinosioca konvertovanih u jedinice koji su u individualnim ra unima		99.14%	98.98%

16 ISPLA IVANJE BENEFICIJA KROZ POVLA ENJE U FAZAMA

U skladu sa Uredbom CBK-a za povla enje penziona štednje, promenutoj avgusta 2016. godine u esnici koji se penzionišu sa bilansom ra una u KPŠF iznad praga od 3,000 EUR moraju da povuku svoju ušte evinu u fazama ali imaju opciju da 20% bilansa prime jednom isplatom (2015: prag od 2,250). U esnici dobijaju mese ne isplate u visini od: 1% od balansa ra una na dan penzionisanja od KPŠF ili 200 EUR, koji god je ve i (2015: 1% ili 150 EUR, koji god je ve il. Instrukcija za povla enje u fazama je uslovna do vremena kada e anuiteti biti na raspolaganju na Kosovu. Prilikom odlaska u penziju kompletan bilans KPŠF ra una u esnika, minus deo primljen jednom isplatom, se prenosi kod komercijalne banke ugovorene za pružanje usluge povla enja u fazama, i sredstva se više ne obra unavaju kao sredstva KPŠF-PS. Lica koji se penzionišu sa bilansom ispod praga podižu štednju jednom isplatom.

17 IZVEŠTAJ O PROMENAMA U JEDINICAMA KOJA PRIPADAJU DOPRINOSIOCIMA

	Napomena	2016	2015
Na dan 1 januar		933,353,972	844,608,178
Izdate jedinice u toku godine		113,214,950	103,533,820
Otkupljene jedinice zbog povla enja sredstva		(14,364,666)	(14,499,644)
Otkupljene jedinice zbog refundacija i korekcija		(1,396,906)	(288,382)
Na dan 31 decembar		1,030,807,350	933,353,972
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	15	1,417,970,874	1,229,333,328
Neto vrednost jedinice na dan izveštavanja		EUR 1.3756	EUR 1.3171

18 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Ne postoje ostali kasniji doga aji koji zahtevaju prilago avanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2016.